

Sayı : 21295
Tarih : 14.09.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 14.09.2022

Meral/DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

12 Eylül 2022 itibariyle yeni eğitim-öğretim yılı başlamış olup mevcut sorunların artarak devam ettiğine dair pek çok açıklama da yapılmıştır. Bilindiği üzere 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren 4+4+4 sistemine geçilmişti. O dönem bu sistem değişikliğine dair çeşitli görüşler ileri sürülmüş olup bunlardan en önemlisi de eğitimcilerin yeni sisteme geçişle beraber eğitimde ticarileşmenin ve dolayısıyla özel okulların artacağına dair öngörü idi.

Bakanlığınız o dönem bu eleştirilerin gerçeği yansıtmadığını belirtmişti ancak Bakanlığınıza ait istatistiki veriler bunun tam tersi bir biçimde seyretmiştir. Kamuoyuna yansıyan verilere göre; 2012-2013'te 28 bin 177 olan devlete bağlı ilkokul sayısı her yıl gerileyerek 22 bin 527'ye düşmüştür. Yine okul sayısı 10 yılda tam 5 bin 697 adet azalmıştır. Diğer yandan özel okul sayılarındaki veriler ise; 2012-2013'te 992 olan özel ilkokul sayısının 2 bin 39'a yükseldiği şeklindedir.

Okullaşma oranındaki veriler ise 2012-2013'te %98,86; 2013-2014'te %99,5'e yükselmiş iken 2020-2021'de %93,2 olan ilkokullardaki okullaşma oranı 2021-2022'de ise %93,1'e gerilemiştir. Böylece ilkokuldaki okullaşma oranı 2013-2014'ten bu yana tam 6,4 puan düşmüştür. Elbette devlet okullarındaki bu düşüş verileri özel okullarda artış olarak yansımıştır. Anayasa uyarınca zorunlu ve parasız olan eğitim hakkının, fiiliyatta değiştiğine dair bu veriler artan nüfus da nazara alındığında çok sayıda çocuğun temel eğitimden mahrum kaldığına dair kaygıları artırmaktadır. Pandemi döneminde pek çok çocuğun bilgisayar, tablet, internet gibi benzeri eğitim araçlarından mahrum kalışının, yaklaşık 2 yıla yayılan süreçte eğitim hakkından mahrum kaldığı bilinmekte olup giderek parasız yaygın eğitimin sadece görünürde olduğuna dair eleştiriler de artmaktadır. Yine bütçeden devlet okullarına ayrılan payın giderek azaldığı; okulların temizlik güvenlik gibi ihtiyaçlarının çoklukla veliler tarafından karşılandığı da bilinmektedir. Devlet okullarına aktarılan bütçenin azlığı ve eğitimdeki temel eksiklikler aileleri özel eğitim kurumlarına yönlendirmiştir. Bu da anayasaya aykırı bir biçimde eğitim hakkının sadece maddi durumu iyi olan ayrıcalıklı kesime tanındığına dair bir tablo ortaya çıkarmıştır.

MBM

Bu bağlamda;

1- 2022-2023 eğitim- öğretim dönemi için Bakanlığınıza aktarılan toplam bütçe miktarı nedir?

2- Bakanlığınıza aktarılan bütçe hangi kalemlere dağıtılmaktadır? Bu bütçenin ne kadarı ilkokullara, ne kadarı ortaokullara ve ne kadarı liselere aktarılmaktadır?

3- Son on yılda kaç ilkokul, kaç ortaokul, kaç lise, kaç imam hatip lisesi, kaç meslek lisesi açılmıştır?

4- Son on yılda kaç özel ilkokul, ortaokul ve lise açılmıştır?

5- Bakanlığınız özel okullara ne kadar bütçe ayırmaktadır? Özel okullar için toplam teşvik bedeli nedir?

6- Halihazırda devlet okullarında kaç öğretmen açığı bulunmaktadır; bunlar hangi branşlardır?

7- Son on yıl içerisinde istifa ederek özel okullara geçen öğretmen sayısı nedir?

8- 4+4+4 olarak adlandırılan sistemin hayata geçmesinden itibaren devlet okullarındaki azalmanın sebepleri araştırılmış mıdır? Elde edilen bulgular nelerdir?

9- Son on yıl içerisinde maddi ve sair gerekçelerle okuldan ayrılan çocuk sayısı nedir? Bunun ilkokul, ortaokul ve liselere göre dağılımı ne şekildedir?

10- Son on yıl içerisinde eğitime devam eden kız çocukların sayısındaki değişim yıllara göre ne şekildedir?

11- Eğitim anayasa uyarınca her yurttaşa tanınan bir hak değil midir? Neden devlet okulları ile özel okullar arasında eğitim kalitesinin farklılığına göz yumulmaktadır? Nitelikli, bilimsel eğitim her çocuğun hakkı değil midir? Neden maddi gücü yetersiz olan çocuklar nitelikli eğitim hakkından yararlanamamaktadır?

12- Devlet okullarına maddi katkının artırılması ve eğitimin nitelikli hale gelmesine dair çalışmalar yürütülecek midir? Yeni eğitim ve öğretim dönemi için hangi çalışmaların yapılması gündeminizde olacaktır?

13- İktidarınız müddetince eğitim sisteminde yapılan 3 kapsamlı değişikliğin sebepleri ve dayandığı temeller nedir? Bu değişiklikler neden okulları “nitelikli” seviyeye taşıyamamıştır?

14- Sürekli gündem olan bir husus da Uluslararası PISA testi sonuçlarına göre, Türkiye'deki öğrenciler bilim, matematik ve okumada OECD ortalamasının altında kalmış olması olup, bu bağlamda tüm çocukların eşit ve parasız eğitim hakkını güvence altına almak için hangi önlemler alınacaktır?